

Valmieras Mūzikas skolas  
profesionālās ievirzes izglītības programmas  
*Pūšaminstrumentu spēle* mācību priekšmeta *Trombona spēle*

## Programma

### 1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Trombona spēle* programma. Pieņemta *Pūšaminstrumentu spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājsāmenu prasības AKCMV.

### 2. Programmas apraksts.

#### 2.1. Mācību priekšmeta *Trombona spēle* mērķi un uzdevumi.

##### 2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Trombona spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Trombona spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamus patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

##### 2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Trombona spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Trombona spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamus tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

#### 2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

#### 2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- kontrolstundas;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

### 3. Programmas vispārējs saturs.

#### 3.1. Mūzikas uztvere.

- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

#### 3.2. Mūzikas valoda:

- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
- 3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
- 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

#### 3.3. Muzikāli radošā darbība.

- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.
- 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.
- 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

### 4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

### 5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Trombona spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

## Programmas saturs

### 6. 1.klase.

#### 6.1. Uzdevumi

- 6.1.1. Iepazīties ar mūzikas instrumenta - *Trombona* uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.
- 6.1.2. Apgūt notis.
- 6.1.3. Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo tehniskās prasmes.
- 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.

#### 6.2. Saturs.

- 6.2.1. Vingrinājumi un eņģes, kas ietver oktāvas diapazonu.

- 6.2.2. Gamma – Sibemol mažors.
- 6.2.3. Tautasdziesmas un viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 6.3. Pārbaudes formas.
- 6.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:  
Piemēram:  
Latviešu tautasdziesma „Pūt vējiņi” vai „Aijā – žūžū”  
L. van Bēthovens Svinīga dziesma.
- 6.3. 2. Tehnisko prasmju pārbaude 2. semestrī:  
viena mažora gamma, trīs etīdes.
- 6.3.3. Pārceļšanas eksāmens:  
Piemēram:  
Sena franču dziesmiņa  
Latviešu tautasdziesma „Aijā, Ancīt, aijā” vai H.Alberts Andante.
- 6.4. Piedalīties koncertos.
- 6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Trombona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

## 7. 2. klase.

### 7.1. Uzdevumi

- 7.1.1. Papildināt zināšanas *Trombona spēlē*.
- 7.1.2. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.
- 7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.
- 7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos

### 7. 2. Saturs.

- 7.2.1. Gammas
- 7.2.2. Vingrinājumi un etīdes
- 7.2.3. Tautasdziesmas un dažādi viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 7.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

### 7.3. Pārbaudes formas.

- 7.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:  
Piemēram:  
J. Brāmss Šūpuļdziesma vai Dž. Pergolēzi Pastorāle.  
Latviešu tautasdziesma „Rīga dimd”.

- 7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:  
gammās ar vienu zīmi (Fa-re; Sol-mi); sešas etīdes

- Piemēram:  
G. Strautmans Etīdes trombonam.  
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem

- 7.3.3. Kontrolstunda:  
gammās; etīdes; skaņdarbi.

- 7.3.4. Pārceļšanas eksāmens:  
Piemēram:  
E. Dārziņš Mātes gars.  
Velsas tautas dziesma vai V.Šepeļevs Deja.

### 7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Trombona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

## 8. 3. klase

### 8.1. Uzdevumi.

- 8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Trombona spēlē*
- 8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.

- 8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.
- 8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.
- 8.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos, u.c. skolas rīkotajos pasākumos.
- 8.2. Saturs.
  - 8.2.1. Gammas
  - 8.2.2. Vingrinājumi un etīdes
  - 8.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
  - 8.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 8.3. Pārbaudes formas.
  - 8.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:  
Piemēram:
    - M.Gļinka Cīrulītis
    - G.Hendelis Burē vai J.Haidns Vācu deja
  - 8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:  
gammas ar divām zīmēm (Re-si; Sibemol –sol)  
sešas etīdes  
Piemēram:
    - G. Strautmans Etīdes trombonam
    - zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).
  - 8.3.3. Kontrolstunda:  
Gammas; etīdes, skaņdarbi.
  - 8.3.4. Pārceļšanas eksāmens:  
Piemēram:
    - P.Čaikovskis Šūpļa dziesma.
    - R.Šūmanis Drošais jātnieks vai V.A. Mocarts Menuets.
- 8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.
- 8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Trombona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

#### 4. klase

- 9.1. Uzdevumi.
  - 9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Trombona spēlē*.
  - 9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.
  - 9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās dotības, tehniskās iemaņas.
  - 9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.
  - 9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
  - 9.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 9.2. Saturs.
  - 9.2.1. Gammas ar 3 un 4 zīmēm (Mibemol –do; Labemol-fa)
  - 9.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
  - 9.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
  - 9.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
  - 9.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 9.3. Pārbaudes formas.
  - 9.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:  
Piemēram:
    - Fr. Šūberts. Serenāde vai J. Haidns. Andante cantabile.
    - E. Matejs Tokāta.
  - 9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:  
gammas ar 3 un 4 zīmēm (Mi bemol-do; La bemol-fa)  
sešas etīdes

Piemēram:

B. Grigorjevs. Etīdes trombonam.  
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

9.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes, skaņdarbi.

9.3.4. Pārcelšanas eksāmens:

Piemēram:

P. Čaikovskis. Romance.

D. Šostakovičs. Leijerkaste vai L. van Bēthovens Ekosēze

9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Trombona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

## 10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.

10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

10.1.5. Rosināt izglītojamus apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt mūzikas ierakstus.

10.1.6. Rosināt izglītojamus mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

10.2.1. Gammas ar 4 un 5 zīmēm (Mi-dodiez; Re bemol-sibemol).

10.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.

10.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.

10.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansamblī.

10.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

10.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

J.S. Bahs Arioza vai E. Pauderts Ārija.

G. Ordellovskis Jaunības atmiņas.

10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:

- gammas ar 4 un 5 zīmēm (. (Mi-do diez; Re bemol-si bemol) sešas etīdes

Piemēram:

B. Voļaks Etīdes trombonam

zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

10.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes, skaņdarbi.

10.3.4. Pārcelšanas eksāmens:

Piemēram:

P. Čaikovskis. Arioza.

A. Vivaldi Allegro vai Ž. Ramo. Menuets

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Trombona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

## 11. 6. klase

### 11.1. Uzdevumi.

- 11.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.
- 11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.
- 11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.
- 11.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,
- 11.1.5. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt mūzikas ierakstus.
- 11.1.6. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.

### 11.2. Priekšmeta saturs.

- 11.2.1. Gammas līdz 5 zīmēm (Do-la; Fa-re; Sol-mi; Re-si; Sibemol-sol: Mibemol-do; Labemol-fa; Rebemol-sibemol).
- 11.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
- 11.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
- 11.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 11.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

### 11.3. Pārbaudes formas.

#### 11.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

- B. Marčello Sonāte sol minorā I d.
- J. Kūns. Adagio.
- J. S. Bahs Ārija.

#### 11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā: sešas etīdes

Piemēram: B. Grigorjevs. Etīdes trombonam  
lasīšana no lapas (2. sem.).

#### 11.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes, skaņdarbi.

#### 11.3.4. Skolas beigšanas eksāmens:

Piemēram:

- E. Matejs Fūga
- R. Pakē Koncerts Nr.1
- vai
- G. Ordellovskis. Svīta trombonam
- M. Perī Polka.

### 11.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

